

Монгол улс ядуу ба хөгжихгүй байгаа

15 шалтгаан

болон эдгээр асуудлуудыг шийдвэрлэх арга замууд

МОНГОЛ МЭДЛЭГ
SUDAR@WIKI

ZUR.MN
ХУВЬСГАЛЫН ПЛАТФОРМ

1) Боловсрол

Авлига

Багш нар авлига авч, сайн дүн тавьдаг.

Оюутан элсүүлэхийн тулд хахууль авдаг.

Хуучирсан

Хуучирсан ном болон сургалтын хөтөлбөр.

Мэргэжилгүй болон чадваргүй багш нартай.

Хүн ам

Боловсролгүй хүн ам авлигын үүр уурхай болдог бөгөөд нийтээрээ зөв шийдвэр гаргаж чаддаггүй.

Гадаадад хүн амаа алдах

Хүмүүс олон улсын чанартай дээд боловсрол эзэмшихээр эх орноо орхин явдаг.

2) Зам, тээвэр

Худалдаа

Авто зам, гүүр, хурдны зам, метро, төмөр зам, нисэх онгоцны буудал, далайн терминал дээр дотоод болон олон улсын худалдаа үүсдэг.

Өргөтгөл, Хөгжил

Улс орны тэлж, хөгжих явцад зам, тээвэр маш их нөлөөлдөг.

Авлига

Жил болгон эдгээр зам тээврийн хөтөлбөрөөр дамжуулан их хэмжээний мөнгө угааж боломжтой учраас авилгат өртсөн улстөрчид улам их мөнгө олохын тулд шинэ төслүүд зогсдог.

<https://hamtdaa.net>

3) Бүс нутаг, байршил.

Далайд гарцгүй

Бараа экспортлох порт байхгүй.

Цөлжилт

Газар нутгийн 30% нь цөл бөгөөд жил ирэх тусам улам дордож байна.

4) Авлигал

Багш нар болон сурган хүмүүжүүлэгчид

Багш нар болон сурган хүмүүжүүлэгчид сурагчдын дүнг авлигаар засдаг.

Төрийн албан хаагчид

Цагдаад хахууль өгдөг, тэр ч байтугай ихэнх нь өдрийн хоолныхоо мөнгийг олох гээд хүлээлттэй байдаг.

Ажлын байр

Хэн танихаас шалтгаалж төрийн өндөр албан тушаалд орж болох болохгүй нь шийдэгддэг.

Үндэслэлгүй гэнэтийн баяжилт

Баян улстөрчид хэт их баялгаа яаж олж авснаа зөвтгөж чаддаггүй.

Авлигатай тэмцэх

Авлигатай тэмцэх байгууллагууд нь өөрсдөө авлигад идэгдсэн.

Хүн ам нь өөрсдөө авлигад идэгдсэн.

Сонгуулиар ард түмний саналыг авахын тулд зугаа цэнгэлийн концерт зохион байгуулж, эсвэл бага хэмжээний мөнгө түгээн хахуульдаж худалдан авдаг.

Хахуульд өртөж байгаа ард иргэдийн өөрсдийгөө өмөөрдөг бодол нь: "Тэд хулгайлж байгааг бид мэднэ, гэхдээ ядаж тэд жоохон ч гэсэн ямар нэгэн зүйл буцааж өгч байна" гэж өмөөрдөг.

"Улаан Хатны Уралдаан"

5) Хувийн нууц болон үг хэлэх эрх чөлөө байхгүй

Хувийн эрх чөлөө

Цагдаа ард түмнийг үндэслэлгүйгээр зогсоон шалгадаг.

Засгийн газар хянадаг

Таны дуудлагыг сонсож, интернетийг хянах боломжтой.

Тэрс үзэлийг торгодог

Торгууль авахгүйгээр улстөрчдийн талаар муу хэлж чадахгүй.

6) Мэдээлэл, харилцаа холбооны дэд бүтэц

Хөгжлийн хурд/явц

Чанартай мэдээлэл хэр их байна вэ?

+

Тэр мэдээлэлийг хичнээн хямдхан/амархан олох боломжтой вэ?

7) Сул Ардчилалтай

Хүчтэй ардчиллын жишээ

Ард түмэн нь улстөрчдийг сонгож, удирдаж чадаж байгаа гэдгээ мэдэрдэг.

Сул ардчиллын жишээ

Хүн ам харилцаа холбоо тасарч, юуг ч өөрчилж чадахгүй байгаа гэдгээ мэдэрдэг.

Үр ашиггүй хүн ам

Тиймээс хүмүүс санал өгдөггүй, үндэсний бодлогод санаа тавьдаггүй. Энэ нь урвуулан ашиглах боломжийг олгож, эрх мэдлийг цөөн хүний гарт жил дараалан үлдээдэг.

Швейцарийн жишээ

Швейцарьт хүмүүс шинэ хууль, шийдвэрт саналаа өгдөг. Хэрэв Засгийн газар хэрэггүй хууль баталлаа гэхэд 50000 хүний гарын үсэг цуглуулсан тохиолдолд шинэ хуулийг хүчингүй болгодог.

8) Хэт шашинлаг

Ганцхан асуулт

Хүн амын дийлэнх нь эмнэлэгт итгэхээсээ өмнө сүм Ганданд итгэн зорьдог уу?

Энэ нь улс орныг технологийн уралдаанаас хоцроодог.

9) Дарлагдаж байсан, дарангуйлалд байгаа

1921

10) Нөөц баялаг ихтэй

"Баялагийн гай / хараал"

Жишээлбэл: Венесуэл, Гватемал, Африкийн ихэнх орнууд.

Байгалийн баялаг ихтэй орнууд залхуу болдог. Түүхий эдийг боловсруулж, илүү ашиг олохын оронд хурдан мөнгө олохын тулд түүхий баялагаа хямдхан зардаг.

Тэгээд эргээд боловсруулсан материалаа хоёр дахин их үнээр буцааж худалдаж авдаг.

Авилгад идэгдсэн улстөрчид түүхий эдээ боловсруулах технологид хөрөнгө оруулахын оронд хурдан ашиг олохын төлөө явдаг.

11) Мөнгө улс орондоо тогтдоггүй

Дотоодын нийт бүтээгдэхүүн

Монголд ажиллаж байгаа бүх хүмүүсээс төрд ажиллаж байгаа хүмүүсийг хасаад бас гадаадын компаниудыг хас. Үлдсэн хүмүүс нь жинхэнэ эх орнодоо орлого оруулахын төлөө зүтгэж яваа хүмүүс.

Энгийн тайлбар: Хэрэв зарлага нь олсон орлогоосоо илүү бол тэр орон ядуу гэсэн үг.

12) Непотизм

Мэргэжилгүй ажилтнууд

Гэр бүл эсвэл найз нөхөд, намын гишүүд, шашны гишүүн, бүс нутгийн хүмүүсийг зөвхөн таньдаг учраас ажилд авдаг.

13) Нийгмийн идэвхи / оролцоо байхгүй

Үр ашиггүй, хувиа хичээсэн хүн ам

- Усгүй юу? Усаа зөөж авдаг уу?
- Хогоо шатаадаг уу?
- Хотын гудамжиндаа хогоо хаядаг уу?
- Тамхины ишээ, нус, шүлс хаа сайгүй хаядаг уу?
- Бусадыг бодохгүй хаа сайгүй шээж баадаг уу?
- Гудамж зам бутархай байна уу? Хүүхдийн парк сэгэрсэн байна уу?

Хүн бүр бүх зүйл илүү сайн байгаасай гэж хүсдэг ч хувиа хичээсэн ард түмэн нь өөрсдийнхөө бохирдуулсан зүйлчийг ч цэвэрлэдэггүй.

Унахын даваан (Tipping Point):

Дуслыг хураавал далай.

Явган хүний зам, хаалга, гишгүүрийг засахгүй байх нь жижиг гэмт хэрэг, хайхрамжгүй байдлыг хүлээн зөвшөөрч болно гэдгийг нийгэмд уриалж байдаг.

Таны урд болж байгаа муу бүхэн таны зөвтгөх үүрэг даалгавар.

14) Эрүүл мэнд, эмнэлгийн дэд бүтэц муу

Мөнгө байхгүй, үйлчилгээ байхгүй

Таних хүнгүй, мөнгөгүй бол эмнэлгээс үйлчилгээ авах хэцүү.

Эмч нар гар хардаг.

Эм үйлдвэрлэж чадахгүй

Эмийн сангаа нээгээд хараарай, хэд нь танай улсад үйлдвэрлэгдсэн эм байна?

Мянган хүнд нэг ор стандарт

Монгол - 2015/8

Ядуу орнууд мянган хүнд нэгч эмнэлгийн ор хүрэхгүй дэд бүтэцтэй байдаг.

Нөхөн сэргээх төвүүд болон Сэтгэцийн эрүүл мэндийн төвүүд

15) Сайн явж байгаагаа үзэн ядах, бие биенээ доош нь хийх

Эрийн муу цагдаа, эмийн муу сувилагч

Үхэр Монгол, Хасаг, хужаа, эрлийз, шонхууз, казах хүн өөдгүй, дөрвөд хүн биш, Увсын фракц, лалын шашинт дебил паразитууд, Казак банди, Гадны доншуучид.

Мөнгөгүй байна гэдэг бол санхүүгийн асуудал, ядуу байна гэдэг бол сэтгэл санааны байдал

<https://library.fes.de/pdf-files/bueros/mongolei/14785.pdf>